

היסטוריון אנזריאן
"השלום עומד בפתח!"

עסקנית חזירי
"לנו אין סה להפסיד!"

עורך-דין חזירי
"פחד מפני השמדה!"

אנשי הגדה המערבית המומים מאה שהתרחש בלבנון הם הביעו את תגובותיהם בשיחה עם "העולם הזה" " ערפאת צריך לבוא לירושלים!"

חמיה הפלסטינים. עם התכררות המצב, התעוררה בקרבם התיקוה שבעיקבות המולחמה, שהעמידה את הכעיה הפלסטינית במרכז ההתעניינות העולמי מית, יושם אחת וזתמיד הקץ לסיכנות בני עמם, ויר שג הסדר של שלום כאיזור.

בשיחה עם יוסי הימן, כתב "העולם הזה", מבי עים אנשים שונים מהגדה המערבית את תגובותיהם למולחמה ומציאות החדשה שנוצרה בעיקבותיה:

מכך. השלום עומד בפתח. צריך רק להושיט יד. כדי להשיג אותו.

אמור אל-נוסייבה: "הזדמנות של זהב!"

אנזור אל-נוסייבה, יושבראש מועצת ההגנה של חברת החשי מל המיזרח ירושלמית, שרההגנה לשעבר כממשלת ירדן, המוזהה עם נאמנו של המדך חוסיין:

לישראל אין כל זכות להיות בלבנון. לא בבירות ולא בכל מקום אחר במדינה זו. הישראלים נכנסו לשם, כדברי הם, כדי להביא שלום לגליל. אך היה אפשר להביא כבר מזמן שלום לגליל, ללא כל ההרס המיותר הזה, אילו היתה ממשלת ישראל מוכנה להכיר בנסיבות שיצרו את המצב הזה בגליל, ואילו היתה מוכנה לנקוט מדיניות נכונה.

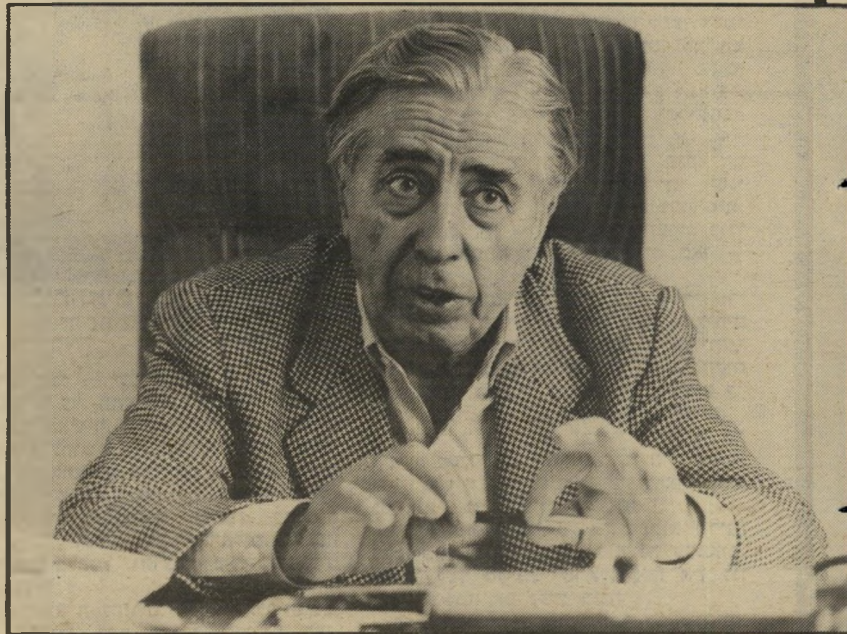
המצב כעת בבירות תלוי מאוד ביכולתו של אש"ף להחזיק מעמד כנגד הלחץ הישראלי, מבלי לגרום נזק רב מדי לביירות עצמה ולאורחים הלבנוניים החיים שם. רק אש"ף יכול לשפוט ולהחליט אם להישאר שם או לצאת. אולם בין שאש"ף יעזוב ובין שישאר — האם זה יפתור את הבעיה? האם זה יגרום לפלסטינים בתוך השטחים הכבושים להסכים לתנאים שהממשלה הישראלית מנסה לכפות עליהם? בשום פנים ואופן לא. להריף, זה רק עשוי להחריף עוד יותר את הסיכסוך ולהקציץ אותו. והקצנה פירושה חיזוק התפיסה האלימה, שלעולם לא תביא לפתרון.

אני חושב שיש עכשיו הזדמנות של זהב להשגת שלום, אפשרות שהממשלה הישראלית עשויה להחמיץ, מכיוון שפניה אינן מועדות לשלום, אלא להרס ההתייגדות הפלסטינית — מטרה שנשלה להלטיין, ושפילו אם תושג, לא תביא לפתרון הבעיה. אולם מבלי שכלל התייגדות כוונה לכך, יצרה ישראל מצב חדש, מצב שבו נוצרה אפשרות לשוחח עם אש"ף ולהביא להפסקת האלימות, כך שסוף סוף אנשים יוכלו לחיות בשלום, בשקט, בכבוד ובצדק.

ההזדמנות לכך שיש הזדמנות כזו, היא שאדם אמין כאורי אבנרי יכול היה להיפגש עם יאסר ערפאת, שהוא המנהיג המדבר בשם כל הפלסטינים, ולשמע ממנו ישירות שהפלסטינים לא רק מורכבים להכיר בישראל ולהגיע איתם לשלום, אלא שהם אפילו מייחלים לכך. אני מאוד מקווה שהממשלה הישראלית תקשיב לדברים האלה.

התרשמתי שבישראל יש כיום הרבה

המולחמה בלבנון היכתה בהלם את תושבי השטחים הכבושים. תיאורי הזוועה, על שהתרחש במהלך הקרבות, עוררו חרדה בליבם של הפלסטינים כגדה המערבית וברצועת-עזה, שזרבים מהם יש קרובי משפחה במחנות-הפליטים ובערים שנכבשו עליידי צה"ל. רגשותיהם נעו בין ואוש ותיקוה, בין כאב וצער על ההרס וההרג בקרב אחיהם שבצפון, ובין גאווה והערצה לעמיותם האיתנה ועוזירוחם של הורי

שר-לשעבר אל-נוסייבה
"אנחנו לא רוצים תחליף של פיתרון!"

זה הומן להכיר שזאת מולדת לשני עמים, שלשניהם יש זכויות לאומיות. כאשר ישראל תכיר, שאש"ף הוא תנועה שמייצגת אנשים ולא סתם טרוריסטים, זה יפתח פתח לשינוי היסטורי.

הבעיה הפלסטינית היא בעיה של אנשים. לא ניתן לפתור אותה עליידי עירמות צבאי, אלא עליידי משאומתן על בסיס של הכרה הדדית. אש"ף הבהיר את עצמו בעניין הזה באופן ברור לחלוטין, והמגמה הזאת באה לידי ביטוי, יותר מכל, בפגישה של אורי אבנרי עם יאסר ערפאת.

המצב בבירות הוא נאור מסוכן. על ישראל להבין, שגם אם תפלוש למערב בבירות, היא לא תפתור את הבעיה. לכן צריך פתרון מדיני, בגין ושרון אולי לא יסכימו לכך, אולם אני מאמין ביכולתם של כוחות-השלום לשנות את פני הדבר. ככל שההתנגדות למדיניות הנוכחית של ישראל תגבר, כן יגברו הסיכויים שתיווצר מדיניות חדשה.

השוב שהישראלים יבינו שאין זאת מילהמת מגן, אלא עניין של אינטרסים פוליטיים, שאינם נחוצים לעם היהודי, אלא רק מוקיפים לו.

ד"ר אלברט אנזריאן, פלסטיני ממוצא ארמני, מרצה להיסטוריה באוניברסיטת בירזות, הפועל ליד קידום כוחות-השגום הישראליים והפלסטיניים וההירוק הקשרים ביניהם:

אני מקווה מאוד שבגדה-המערבית תקום תנועה המונית, שתתמוך בתנועת שלום-עכשיו ושתושיט יד לתנועות השלום הישראליות, כפי שהציע הד"ר עיי צאם סרטאוי מאש"ף. אני משוכנע שהי תנועה הזאת תהיה פופולארית בקרב הירפלסטינים.

היום, המנהיגות שלנו באש"ף יותר חופשית מבחינה פוליטית, למרות העובדה שהם מוקפים עליידי הצבא הישראלי. בעבר, הם היו נתונים ללחצים מצד האירגונים הקיצוניים, הנמצאים בשליטת סוריה ומדינות ערביות אחרות. אולם היום, בעיקבות המולחמה, שבמהלכה גשר ארו הפלסטינים לבדם מול הצבא הישראלי, הם השתחררו מן הלחצים התייצריים. כל האנשים, שדיברו גבוהה-גבוהה, נעלמו. לכן אין כיום מי שיתייצב כנגד תהליך השלום.

אני מקווה, שיאסר ערפאת, שהוא כיום מנהיג חזק מתמיד, יבוא בקרוב לירושלים, כדי לשוחח עם ישראל על הקמת מדינה פלסטינית לצד מדינת ישראל. הוא צריך לבוא! אני מקווה שתחול התקדמות לקראת הדבר כבר בימים הקרובים.